ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

The Relationship between Execution of School Administrators as Professional Ethics and Teachers' Satisfaction on Job Performance in Public Schools under the Office of Chanthaburi Primary Educational Service Area

มนัสนันท์ เกิดเอี่ยม*

สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี 22000

E-mail: Wahn_manassanan@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พร้อมทั้งสร้างสมการพยากรณ์การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 330 คน ที่คัดเลือกมาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 60 ข้อ ตอนที่ 2 แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา จำนวน 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 และ 0.86 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี อยู่ในระดับมาก 2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้ $Y = 8.27+1.04X$

คำสำคัญ: จรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษา ความพึงพอใจ

Abstract

The purposes of this research were to study execution of school administrators as professional ethics, the teachers' satisfaction on job performance in public schools and relationship between execution of school administrators as professional ethics and teachers' satisfaction on job performance in public schools under the Office of Chanthaburi Primary Educational Service Area along with the predict

equation execution of school administrators as professional ethics affecting teachers' satisfaction on job performance in public schools. The samples of this research were 330 school teachers in the Office of Chanthaburi Primary Educational Service Area. Selected by stratified random sampling method. The research instruments were 60 executions of school administrators as professional ethics questionnaires and 50 teachers' satisfaction on job performance in public schools questionnaires. The questionnaires showed the alpha-coefficient level of 0.88 and 0.86. The statistics used for data analysis and hypothesis testing were mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation and Simple Regression Analysis.

The results of study were as follows: 1) Execution of school administrators as professional ethics were at the high levels. 2) Teachers' satisfactions on job performance in public schools were at the high levels. 3) The relationship between execution of school administrators as professional ethics and teachers' satisfaction on job performance in public schools were positively at the highest levels with the statistically significant at the .01 level. 4) Execution of school administrators as professional ethics affecting teachers' satisfaction on job performance in public schools were statistically significant at the .01 level. The predict equation was Y = 8.27 + 1.04X.

Keyword: Professional Ethics, School Administrators, Satisfaction

บทนำ

ประเทศไทยต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศภายใต้สถานการณ์ เงื่อนไข และการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของการวางแผนพัฒนาประเทศที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม และมุ่งให้ "คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา" พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาเป็นบูรณาการแบบองค์รวมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล ต่อมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้อัญเชิญ "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" เป็นปรัชญาในการพัฒนาและบริหารประเทศควบคู่ไปกับกระบวนทัศน์ การพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี "คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา" สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ยังคงน้อมนำ "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" มาเป็นแนวทางปฏิบัติและให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยึด "คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา" และการพัฒนาที่สมดุลทั้งคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ความอยู่เย็นเป็นสุขของคนไทยทุกคน และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับปัจจุบัน คือ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะเรื่องข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2554: 1-2)

โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาโดยตรง การบริหารงานตามกรอบภารกิจของ

โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพผู้มีบทบาทสำคัญ คือ ผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากเป็นผู้จัดการทางการศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรอื่น ๆ ดำเนินการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาและความคาดหวังของสังคม การพัฒนาประสิทธิภาพของการให้การศึกษานั้น สิ่งที่จะต้องกระทำเป็นอันดับแรกก็คือการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งให้การศึกษาแก่ประชาชนตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ การศึกษาของชาติจะดีหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของโรงเรียน และคุณภาพของโรงเรียนจะดีหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของบุคลากรในโรงเรียน คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเป็นหลัก (พนัส-หันนาคินทร์ 2549: 4) ในระบบการศึกษาต่างยอมรับว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการทั้งปวง ผู้บริหารที่มีความสามารถในการบริหารสถานศึกษาจะต้องมีศิลปะของการโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้คล้อยตามวัตถุประสงค์ของตน สามารถทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเชื่อฟัง เคารพนับถือ มีความจงรักภักดี และให้ความช่วยเหลือ มีความสามารถควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ ภายในองค์การ (จรัส-อติวิทยาภรณ์ 2554: 3)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับเรื่องความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพไว้ว่า “การงานทุกอย่างทุกอาชีพย่อมจะมีจรรยาบรรณของตนเอง จรรยาบรรณนั้นจะมีบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ตาม แต่ก็เป็นสิ่งที่ยึดถือกันว่าเป็นความดีงามที่คนในอาชีพนั้นควรประพฤติปฏิบัติ หากผู้ใดล่วงละเมิดก็อาจก่อให้เกิดความเสียหายทั้งแก่บุคคล หมู่คณะ และส่วนรวมได้” ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานในทุกสาขาอาชีพ นอกจากจะมีความรู้ในสาขางานของตนแล้วจะต้องประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัดอีกด้วย จึงจะสามารถประพฤติตน ปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ได้รับความเชื่อถือยกย่องในเกียรติ ในศักดิ์ศรีและในความสามารถ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2547: 11) ในส่วนผู้บริหารสถานศึกษาก็มีจรรยาบรรณวิชาชีพตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 และข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2550 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคมที่จะต้องปฏิบัติตนตามนั้นด้วย

การเสริมสร้างความพึงพอใจเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะทำให้ครูสนับสนุน ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจและเต็มใจ งานที่ได้ก็จะมีประสิทธิภาพสูง การสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้เกิดขึ้นกับบุคลากรทุกฝ่ายในองค์การ เป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องดำเนินการให้เห็นผลทั้งในด้านรูปธรรมและนามธรรม เพราะความพึงพอใจของบุคลากรจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน อันเป็นหลักในการบริหารจัดการในองค์การหรือสถานศึกษา ซึ่งเมื่อครูผู้สอนเกิดความพึงพอใจต่อผู้บริหารจะส่งผลต่อคุณภาพของงานด้วย ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีจรรยาบรรณวิชาชีพก็ย่อมส่งผลให้เกิดความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครู อันจะนำไปสู่การทำงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพขององค์กรหรือสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการได้รับการยอมรับ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง

จากความสำคัญของการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2556 จำนวนทั้งสิ้น 2,350 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2556 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกนได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 330 คน คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นของการสุ่ม กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนครูของแต่ละโรงเรียน และคัดเลือกครูของแต่ละโรงเรียนตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ตัวแปร ได้แก่

1. ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

2. ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มี 5 ด้าน ได้แก่ ความพึงพอใจในด้านความสำเร็จของงาน ความพึงพอใจในด้านการได้รับการยอมรับ ความพึงพอใจในด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ความพึงพอใจในด้านความรับผิดชอบ และความพึงพอใจในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มี 2 ตอน จำนวน 1 ฉบับ

ค่าสถิติที่ใช้วิจัย

1. วิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

3. วิเคราะห์การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression) และสร้างสมการพยากรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี หลังจากนั้นนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยส่งสถานศึกษา และกำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 330 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 330 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารยุคใหม่ต้องได้รับการอบรมพัฒนาในด้านจรรยาบรรณของวิชาชีพก่อนที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนมีคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา คอยดูแลตรวจสอบ กำกับติดตาม อย่างต่อเนื่องทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บริหารที่มีความรู้ มีประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติตน จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาต้องพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีจรรยาบรรณวิชาชีพตามข้อบังคับที่คุรุสภากำหนดอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โยษิตา เพชรกูลกิจ ได้ทำการศึกษาวิจัย พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู อำเภอบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (โยษิตา–เพชรกูลกิจ 2554: 60-64)

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้เป็นเพราะครูในยุคปัจจุบันได้รับสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาและมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งความรู้ ความสามารถ ได้ปฏิบัติงานตามที่ชอบ เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับ ได้รับการส่งเสริมวิทยฐานะ มีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่ง ได้ก้าวหน้าทำให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน รวมถึงสภาพปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญ ทำให้ครูมีวิสัยทัศน์ที่กว้างขึ้นส่งผลต่อการปฏิบัติงานและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษกร วงศ์สุวรรณ ได้ทำการศึกษาวิจัย พบว่า ครูการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดยโสธรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก (บุษกร-วงศ์สุวรรณ 2553: 78-81)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีมีการปฏิบัติตนตามแบบแผนมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เป็นแบบอย่างที่ดี ทำให้มีบารมีเป็นที่เลื่อมใส ศรัทธาของผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้ครูเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน อันจะนำไปสู่การทำงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุระสิทธิ์ คะสีล้วน ได้ทำการศึกษาวิจัย พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมกับปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา โดยรวมของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สุระสิทธิ์-คะสีล้วน 2551: 106-121)

4. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ดังสมการพยากรณ์ คือ $Y = 8.27 + 1.04X$ หมายความว่าการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่เปลี่ยนไป

1 หน่วย ส่งผลทำให้ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เปลี่ยนไป 1.04 หน่วย ในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าจากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษามีการแปรผันตรงกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจนารถ ลำดวน ได้ทำการศึกษาวิจัย พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พินิจนารถ-ลำดวน 2552: 82-83)

สรุปผลการวิจัย

1. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ตามลำดับ ส่วนการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของของผู้บริหารสถานศึกษาระดับต่ำสุด คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสำเร็จของงาน และด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติตามลำดับ ส่วนความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูระดับต่ำสุด คือ ด้านการได้รับการยอมรับ

3. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ดังสมการพยากรณ์ คือ $Y = 8.27 + 1.04X$

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้วยความระมัดระวัง ให้คำแนะนำและคำปรึกษาที่ถูกต้อง มีเหตุผลหลีกเลี่ยงการตำหนิ แต่ไม่ละเลยจนก่อให้เกิดความเสียหายในการบริหารงานของสถานศึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทสำคัญที่จะส่งเสริมให้ครูได้รับการยอมรับ โดยการให้ความไว้วางใจครู ยอมรับในความรู้ความสามารถ ยกย่องชมเชย และแสดงความยินดีจากการปฏิบัติงานมอบหมายให้ครูปฏิบัติงานที่สำคัญนอกเหนือจากงานประจำ และส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษาได้เป็นกรรมการและเข้าร่วมปฏิบัติงานต่างๆ ทั้งภายในหน่วยงานและหน่วยงานอื่น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่นอกเหนือจากการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของครูในสถานศึกษา

2. ควรศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในด้านอื่น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.นริศ สวัสดี ดร.ภุชงค์ บุญอภัย

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน คุณครูที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.ธนิก คุณเมธีกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เป็นอย่างสูงที่ช่วยให้คำแนะนำ เสนอแนะ ช่วยเหลือในการแก้ไขจนงานวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

จรัส อติวิทยาภรณ์. **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.** สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2554.

บุษกร วงศ์สุวรรณ. **การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดยโสธร**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2553.

พนัส หันนาคินทร์. **การบริหารบุคลากรในโรงเรียน.** กรุงเทพฯ: พิมเณศ, 2549.

พินิจนารถ ลำดวน. **ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู กับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2552.

โยษิตา เพชรกูลกิจ. **จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู อำเภอบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษา วิเคราะห์สังเคราะห์ภาพรวมจรรยาบรรณวิชาชีพในประเทศไทย.** กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2547.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2554-2559.** กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ, 2554.

สุระสิทธิ์ คะสีล้วน. **ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2551.